

JAARBOEK

VAN HET

KONINKLIJK NEDERLANDSCH GENOOTSCHAP

VOOR

MUNT- EN PENNINGKUNDE

ONDER DE ZINSPREUK

„Concordia res parvae crescunt”

TE

AMSTERDAM

XXVII. 1940.

AMSTERDAM

UITGAVE VAN HET GENOOTSCHAP.

1940.

Aanvullingen op:
Ridderorden,
Eereteekenen, Draagteekenen en Penningen
betreffende de Weermacht van
Nederland en Koloniën (1813-1940)¹⁾

RIDDERORDEN.

**4a. Penning op het 125-jarig bestaan van de
Militaire Willemsorde, 1815—1940.**

Voorzijde: Ridderkruis der orde. Door het oog loopt een lint, waarop de jaartallen 1815 - 1940.

Keerzijde: Opschrift: HERDENKING - 125-JARIG BESTAAN - DER - MILITAIRE WILLEMSORDE - OP 29 - 30 APRIL 1940 - TER HERINNERING - AANGEBODEN DOOR DE - KON. NED. VER. - „ONS LEGER”.

Bron, 50 m.M. Kon. BEGEER, Voorschoten.

Tijdens het Ridderdiner op 29 April 1940 in Hotel „de Witte Brug” te 's-Gravenhage gehouden, is deze penning aan de Ridders der orde en aan de gasten uitgereikt.

EERETEEKENEN VOOR MILITAIRE VERDIENSTEN.

6g. Penningen uitgereikt aan inheemsche bestuursambtenaren wegens in den oorlog bewezen diensten.

Aan te vullen met:

Pangeran SEMPORNA DJAJJA POETIE, districtshoofd van

¹⁾ Zie *Jaarboek* 1932, blz. 1—196; *Jaarboek* 1933, blz. 46—53; *Jaarboek* 1934, blz. 124—132; *Jaarboek* 1936, blz. 79—89.

Sepoeti, vereerd met een gouden medaille voor de Lampongsche expeditie in het jaar 1856 bij besluit van den Gouverneur-Generaal d.d. 26 Februari 1857 no. 22.

(*Moed, Beleid, Trouw, Verzameling van Dagorders van het K.N.I.L. Batavia 1939, blz. 155*).

SCHIETPRIJZEN EN VAARDIGHEIDSMEDAILLES.

72a. Schietprijzen van het K. N. I. Leger, 1936.

Vijfpuntige ster uitgevoerd in dof brons, waarop in het midden een wit geëmailleerde ringschijf ligt, omgeven door een vergulden lauwerkrans. Keerzijde glad.

Door middel van een oog bevestigd op een oranje lint met groene middenbaan. Ster van punt tot punt 37 m.M., lint 41 m.M. breed.

Op het lint worden bronzen gespen gedragen, waarop en relief: GEWEER 3 MAAL, MITR. 2 MAAL, PISTOOL 6 MAAL, K. M. 1 MAAL,

al naar het aantal malen, dat de schietprijs behaald is op geweer, mitrailleur, pistool of karabijn-mitrailleur.

Afmetingen van den gesp 40 × 5 m.M.

Beschreven in V. S. I. III punt 22, vervaardigd door GERRITSEN & VAN KEMPEN, Zeist.

76a. Kruis ingesteld door de Algemeene Vereeniging van Nederlandsche Reserve officieren voor den Militairen Prestatie tocht, 1936.

Voorzijde: Door een koninklijke kroon gedekt achtarmig kruis, de armen om beurten lang en kort; op het kruispunt een medaillon, waarop een ongekroonde leeuw links gewend, met zwaard en pijlbundel.

De armen stellen gestyleerde lelies voor.

Keerzijde: Op de armen gegraveerd T. M. P. T. (tweedaagsche militaire prestatie tocht) en het jaartal van

uitreiking, b.v. 1937. In het midden: A. V. N. R. O. (Algemeene Vereeniging van Nederlandsche Reserve officieren).

Lint: gestreept 4 × rood, 3 × blauw.

Wit metaal, grootste afstand der punten 40 m.M.

Kon. BEGEER, Voorschoten.

Eischen voor den tocht:

Gedurende twee achtereenvolgende dagen moeten per dag binnen 17 uur tijds worden afgelegd: 40 KM te paard, 25 KM te voet en 60 KM per rijwiel (totaal 125 KM per dag) in volledig veldtenue. Tijdens elke prestatie moet het gasmasker gedurende ½ uur in beschermingsstelling worden gedragen. Verder wordt een schietproef op het pistool geëischt.

Aan den tocht kunnen deelnemen officieren en ouderofficieren der Weermacht. Voor hen, die ten tweeden male den tocht volbrengen, wordt een rozet te dragen op het lint, uitgereikt. Kruis en lint zijn ontworpen door den res. 1e luitenant bij het 5e Regiment Veldartillerie A. R. KLEYN, algemeen leider T.M.P.T.

GEDACHTENIS- EN PRIJSPENNINGEN.

96a. Penning vereerd aan den luitenant-kolonel F. LAST, commandeur van onze voormalige bezittingen ter Kuste van Guinea voor de verdediging van St. George d'Elmina, hem door de inwoners der stad in 1828 aangeboden.

Goud, 60 × 50 m.M. aan gouden keten.

(Zie beschrijving door Dr. M. A. EVELEIN in dit *Jaarboek*).

128a. Penning ter eere van J. C. J. VAN SPEYK, 1831—1938.

Gegoten, zilver, brons, 70 m.M., „Zeehelden serie” der Kon. BEGEER, Voorschoten (beschreven in *Jaarboek* 1939, blz. 65 en 66).

196a. Herinneringspenning van het 1e Lustrum van den Nat. Bond „Het Mobilisatiekruis”, 1931.

Voorzijde: Borstbeeld van H. M. de Koningin naar PIER PANDER, omschrift: WILHELMINA KONINGIN.

Keerzijde: Het Nederlandsche wapen met schildhouders en bandspreuk. Gegraveerd omschrift: I^E LUSTRUM NAT. BOND „HET MOBILISATIE KRUIS” 1931.

Verguld brons, gedekt door een koninklijke kroon, 33 m.M.

Lint: rood-wit-blauw, waarop een vergulde gesp, rechthoekig met graveerd opschrift: FEESTCOMMISSIE.

Kon. BEGEER, Voorschoten. 5 Exemplaren zijn uitgereikt geworden.

**196b. Eerekruis van den Nationalen Bond
„Het Mobilisatiekruis”, 1939.**

Voorzijde: Vierarmig kruis, de uiteinden der armen afgerond, tusschen deze loopt een lauwerkrans. Meer naar binnen liggen pijlbundels. Op de armen: 1914 – 1918 – AUGUSTUS – NOVEMBER.

Keerzijde: Glad met inschrift: LID – VAN – VERDIENSTE.

Zilver, lauwerkrans verguld, met oog en ring. 32 m.M.

Lint: Oranje, van een randstreep in de nationale kleuren gescheiden door een smal wit baantje.

GERRITSEN & VAN KEMPEN, Zeist.

Het kruis werd ingesteld ingevolge het besluit van de Algemeene Vergadering van 1 Augustus 1939 ter gelegenheid van de 25-jarige herdenking van den aanvang der mobilisatie op 1 Augustus 1914, welke herdenking op 31 Juli, 1 en 2 Augustus 1939 te Rotterdam plaats vond. Het wordt door het Hoofdbestuur toegekend aan hen, die zich gedurende gernimen tijd bijzonder verdienstelijk hebben gemaakt ten opzichte van den Bond.

Op 1 Augustus 1939 werd het vereerd aan den luitenant-generaal b.d. W. H. VAN TERWISGA, den luitenant-generaal b.d. J. G. LEVERLAND en den Heer W. K. H. ANTEN, terwijl een posthume toekenning plaats vond aan wijlen generaal C. J. SNIJDERS en wijlen den Heer JAC. DE VRIES SR. Verder is het kruis verleend aan den luitenant-kolonel b.d. H. L. DE WIJS, den Heer H. EIJSTEN en den Heer G. BERGH.

204a. Penning op het vijf en twintigjarig bestaan der Koninklijke Militaire Academie te Breda, 1853.

Voorzijde: In het veld het wapen van Breda met schildhouders, burcht en stedemaagd. Omschrift: 1828 - 1853. XXV-JARIG BESTAAN DER KON. AKADE^E. VOOR DE ZEE- EN LANDMAGT.

Keerzijde: Opschrift: DE STAD BREDA AAN:

Verguld zilver, ovaal 45×36 m.M. met oog en ring.

Op de medaille komt het meesterteeiken van den maker voor, W. J. V. G. = W. J. VAN GASTEL, zilversmid te Breda.

In het stedelijk museum te Breda berusten exemplaren, uitgereikt aan:

Het Gilde St. Sebastiaan, Het Hoedenmakersgilde St. Jacob, De Handelssocieteit, Dr. A. F. J. INGEN-HOUSZ, lid der Commissie van Feestviering en Mr. J. A. VAN DAM, commandant der Burgereerewacht.

206a I. Penning op het 50-jarig bestaan van de Artillerie Constructie Winkel te Soerabaia, 1901.

Voorzijde: Gekroonde gekruiste vuurmonden door een lauwerkrans gescheiden van het omschrift: SOERABAJA. I JANUARI 1901.

Keerzijde: In het veld: 50 JARIG - BESTAAN door een lauwerkrans gescheiden van het omschrift: ART.-CONST.-WINKEL PYROT.-WERKPLAATS.

Brons, 40 m.M., geslagen op de Constructie Winkel.

215a. Prijspenning der Veldartillerie, 1937.

Voorzijde: Trompetter der Veldartillerie te paard rechts gewend in veldtenuue, de trompet aan den mond. Rechts in het veld het monogram van de ontwerpster.

Keerzijde: Onder in het veld het gekroonde Nederlandse wapen tusschen lauwertakken.

Gegoten, brons, 62 m.M., gemodelleerd door Mej. J. A. L. VAN BEECK CALKOEN te Utrecht. Gieterij STÖXEN, Leiden.

216a. Penning op het aanbieden van een paukenpaard met pauken aan het 1e Regiment Veldartillerie te Utrecht, 1937.

Links gewende paukenist te paard in veldtenue.

Gegoten, brons, eenzijdig, 67 m.M., gemodelleerd door Mej. J. A. L. VAN BEECK CALKOEN te Utrecht. Gieterij STÖXEN, Leiden.

Door een Comité uit de Utrechtsche burgerij is het paard met een stel pauken op 30-4-1937 aangeboden aan het 1e Regiment Veldartillerie.

221a. Penning op het 125 jarig bestaan van het 3e Regiment Infanterie te Bergen op Zoom, 1939.

Voorzijde: De kazerne van het regiment. Omschrift: MARKIEZENHOF BERGEN OP ZOOM.

Keerzijde: Opschrift: TER HERINNERING - AAN HET - 125 JARIG BESTAAN - VAN HET - 3^E REGIMENT INFANTERIE - TE - BERGEN OP ZOOM - 1814. 9 JAN. 1939.

Hieronder het wapen van de stad met schildhouders tusschen een geweer en mitrailleur.

Bron, 60 m.M., modellé C. J. BEGEER, Utrecht.

Als Le Bataljon Jagers den 9 Januari 1814 opgericht, als 16e Bataljon Jagers in 1815 in de 13e Afdeeling Infanterie opgenomen, is dit onderdeel in 1839 vernummerd in 3e Afdeeling Infanterie, die in 1841 verdoopt is in 3e Regiment Infanterie. Het Regiment heeft den veldtocht van 1814, 1815 en dien van 1831 meegemaakt, voert in het vaandel de opschriften WATERLOO 1815, TIENDAAGSCHE VELDTOCHT 1831.

221b. Penning op het 50 jarig bestaan van het corps Marechaussee van Atjeh en Onderhoorigheden, 1940.

Ter eere van het halve eeuwfeest van bovengenoemd corps te Koeta Radja gevierd op 2 April 1940, is een

penning geslagen. Door de tijdsomstandigheden is deze niet door mij ontvangen, een beschrijving is dus nog niet te geven.

229a. Prijspenning van de school voor Reserve officieren der Cavalerie te Amersfoort, 1940.

Voorzijde: Huzarenofficier in oude uniform met getrokken sabel te paard links gewend, een hindernis (gevallen boom) nemend. Op den achtergrond pantserwagens. Onder den boom J. C. WIENECKE.

Omschrift: SCHOOL VOOR RESERVE OFFICIEREN DER CAVALERIE. Onder 2 rijsporen.

Keerzijde: Boven in een veld van afdrukken van paardenhoeven het Nederlandsche wapen.

Onder in het veld het spoor van een autoband, waarop in het midden een hoefijzer met de initialen der school: S. R. - O. C. Ter weerszijden van het hoefijzer officierssterren.

Diverse metalen, 60 m.M. Modellé J. C. WIENECKE.

GERRITSEN & VAN KEMPEN, Zeist.

Zoowel de vóór- als de keerzijde drukken uit de traditie van het wapen der cavalerie en de toekomstige bestemming: de officier in oude uniform te paard verdrongen door de gemotoriseerde afdeeling; op de keerzijde herhaald door de hoefafdrukken, die door autobandsporen vervangen zijn.

Het hoefijzer symboliseert den voorspoed van de school, de sterren den door de leerlingen te behalen officiersrang.

229b. Prijspenning van het 3e Regiment Huzaren.

Voorzijde: Sint JORIS rechts gewend den draak doodend. In het veld: GEORGIUS - PATRONUS.

Keerzijde: Gestyleerde eikenkrans.

Diverse metalen, 51 m.M. Firma VAN WIELIK, den Haag.

**234b. Gedachtenispenning van het Fort Ruigenhoek
(Utrecht), mobilisatie 1914—1918.**

Voorzijde: Rechts gewende gewapende man een vrouw met haar kind verdedigend. Op den achtergrond vlag met wimpel wapperend op een borstwering. Op den voorgrond kanon.

Keerzijde: Op een door een lauwer- en eiketak omgeven schild het opschrift: FORT - RUIGENHOEK.

Brons, met oog en ring, 31 m.M. GERRITSEN & VAN KEMPEN, Zeist.

260a. Penning op het 25 jarig bestaan van de Luchtvaart-afdeeling Soesterberg, 1938.

Voorzijde: Links gewende adelaar met geheven vleugels. de rechterklauw steunend op het Nederlandsche wapen. In het veld vliegtuigen. Naast het wapen het monogram van den modelleur: M. KUTTERINK.

Keerzijde: Omschrift: LUCHTVAARTAFDEELING SOESTERBERG * door een lauwerkrans gescheiden van het opschrift 1913 - 1 JULI - 1938.

Zilver, brons, 65 en 40 m.M. Kon. BEGEER, Voorschoten.

260b. Draagpenning door den commandant van de 1e Jachtvliegtuigen afdeeling geschonken aan de manschappen van het onderdeel, 1940.

Schildvormige medaille, voorzien van gat en ring.

Voorzijde: 1^E JA - VA, daaronder vliegtuig en drie naar links vluchtende muizen.

Keerzijde: Drie vliegtuigen en escadrille, waaronder TER HERINNERING - AAN - DEN COMMANDANT - 8-4-'39 - 15-3-'40 en een paar schoenen.

Brons, 35 × 26 m.M. Kon. BEGEER, Voorschoten.

De commandant der afdeeling, kapitein-vlieger H. SCHMIDT CRANS, schonk dezen penning aan de manschappen bij zijn vertrek als invlieger van Koolhoven. De muizen en schoenen duiden op de kreet der 1e Java: „Schoenen met punten, witte muizen, zet 'm op.”

**280a. Eerepenning van de Afdeeling 's-Gravenhage van de
Algemeene Vereeniging van Nederlandsche Reserve
officieren, 1938.**

Voorzijde: Links gewend borstbeeld van een 1e luitenant, het hoofd gedekt door den helm. Daaronder naast elkaar het Nederlandsche ongekroonde wapen en dat van de gemeente 's-Gravenhage, omgeven door vruchtdragende oranje-takken. Omschrift: ALG. VEREEN. V. NEDERL. RESERVE OFFICIEREN. Onder de wapens in het veld: AFD. 'S GRAVENHAGE en oranje appel omgeven door loof.

Keerzijde: Als van den Algemeenen legerpenning.

Zilver, brons, 60 m.M. Ontwerp H. F. D. OXENAAR, res. kapitein der Grenadiers. GERRITSEN & VAN KEMPEN, Zeist.

282b. Weerbaarheids-inzamelpenning, 1938.

Voorzijde: Bataafsch krijgsman met schild en speer staande voor een hut, waaromheen door 3 mannen rechts een palissadeering gebouwd wordt. Links zittende vrouw met kind en hond, achter haar een grijsaard leunende op een staf. Omschrift aan den onderkant: DER VADEREN ERF. Links: HUIB LUNS.

Keerzijde: Boven in het veld 1938 geflankeerd door vliegtuigen. Daaronder: NEDERLANDERS - WAAKT - EENDRACHTIG. Ter weerszijden tanks, geheel onder een oorlogsschip.

Als gietpenning in zilver of brons, 100 m.M.

Als geslagen penning in zilver of brons, 60 m.M.

Als draagpenning in brons, 30 m.M.

Modellé Prof. HUIB LUNS. Kon BEGEER, Voorschoten.

De penning is als eerste uitgegeven door „Het Erf”, stichting voor de verspreiding van nationale gedenkpenningen. De netto-opbrengst van den verkoop is afgedragen ten bate van de defensie aan de Vereeniging voor Nationale Veiligheid.

MARINE.

285b. Prijspenning van de Koninklijke Marine Jachtclub, 1939.

Voorzijde: Vlag van de club, waaromheen het omschrift: KONINKLIJKE MARINE JACHTCLUB.

Keerzijde: Doorloopende 4 × gebonden krans.

Diverse metalen 50 m.M., modellé J. PH. VAN ZEGVELD. Kon. BEGEER, Voorschoten.

294b. Plaquette op het 75 jarig bestaan van de Stafmuziek der Koninklijke Marine, 1939.

Onder een koninklijke kroon anker en lier, geplaatst tusschen de jaartallen 1864 — 1939. Daaronder: 75 JAAR — STAFMUZIEK — KONINKLIJKE MARINE — AANGEBODEN DOOR — MARINE EN BURGERLIJ — DEN HELDER. Hieronder het gekroonde wapen van den Helder liggende op gestyleerde golven.

Rechthoekig, eenzijdig, brons, 60 × 45 m.M. Gegraveerde stempel van R. KÖHLER. Kon. BEGEER, Voorschoten.

298c. Prijspenning der Koninklijke Marine, 1938.

Voorzijde: Gekroond onklaar anker liggende op golven met onderzeeboot en oorlogsschip. Op den achtergrond vuurtoren. In de lucht vliegtuigen. Omschrift: KONINKLIJKE MARINE.

Keerzijde: Emblemen van de marine-matrozen, -vliegers, mariniers, machinisten en geneeskundigen dienst onder in het veld gerangschikt op een wapperend lint.

Diverse metalen, 50, 40, 25 m.M. Koninklijke BEGEER, Voorschoten.

De penning van 25 m.M. doorsnede komt voor met oog en ring, op de keerzijde alleen het opschrift: VELDLOOP - M.S.V. - „ZEEMACHT”, als prijspenning van de Marine Sportvereniging, anno 1938.

BIJZONDER VRIJWILLIGE LANDSTORM.

322, enz. Penningen der Nationale Landstorm-commissie, 1939.

Als wedstrijdpenningen zijn in samenwerking met de N.V. „Koninklijke BEGEER” door bovengenoemde commissie de volgende medailles en kruisen, gedeeltelijk ter vervanging van de bestaande, ingesteld:

A. Korpswedstrijden:

Vijf aanzienende landstormmannen, het geweer op den rug, de spade in de hand, op de afsnede: KORPSWEDSTRIJDEN, waaronder B. V. L.

B. Aanzienende landstormman, achter hem wapperen in het veld drie vlaggen. Op de afsnede: B. V. L.

C. Schietwedstrijden:

Twee landstormmannen, waarvan één geknield met geweer op een doel gericht, rechts gewend. Op de afsnede: B. V. L.

D. Schietwedstrijden:

Linksgewende hand met pistool gericht op een ringschijf. Achter de hand eikenloof. Op de afsnede: SCHIETWEDSTRIJDEN — B. V. L.

E. Motorwedstrijden:

Landstormman op motor en auto in heuvelland met boom. Op de afsnede: B. V. L.

F. Afstandsmarschen:

Marcheerende beenen in landschap met woning. Daaronder: AFSTANDSMARSCH. Op de afsnede: B. V. L. op lauwer-takken.

Keerzijden en metaal naar verkiezing. Diverse afmetingen o.a. 50, 40, 25 m.M.

De penningen met de vrouw, die een landstormman bekranst (no. 326), met den spittenden burger (no. 322) en den hoornblazer (no. 324) zijn blijven bestaan in afmetingen van resp. 33, 39-29 en 33-25 m.M.

Vervolgens wordt nog uitgegeven de ovale draagpenning „Als 't moet” (no. 323) en een ronde van hetzelfde type in afmetingen van 38×24 m.M., resp. 50, 40 en 25 m.M. Miniaturen van 16 m.M. der ronde medailles zijn in den handel.

Ten slotte zijn kruisen beschikbaar gesteld:

I. Vierpuntige geparelde ster, waarop een medaillon met landstormman, het geheel liggende op een lauwerkrans. Op de armen: B. V. L. en een gekruiste spade met geweer — al of niet met kroon, al dan niet blauw-oranje geëmailleerd, 41 m.M.

II. Voor afstandsmarschen:

Vierarmig kruis, op de armen: B. V. L. ALS 'T - MOET.
Medaillon met landstormman.

Keerzijde: b.v. 30 K.M. - 1939.

Brons, 32 m.M., aan blauw lint (uitgegeven voor een marsch van 30 K.M. in Augustus 1939 door het Korps „Zuid-Holland-West”.)

Dit officieele kruis is ingesteld ter vervanging van de door verschillende korpsen ontworpen draagteekens voor afstandsmarschen.

Zoo heeft het L.S.K. „Veluwzoom” in 1936 een wit metalen kruis uitgegeven voor een marsch van 15 K.M. te

Arnhem. Dit draagt op de armen het opschrift B. V. L. 1936, op het medaillon den Nederlandschen leeuw, met L. S. K. VELUWZOOM als omschrift. Op de keerzijde: ARNHEM - 15 K.M. Het meet 30 m.M. en wordt gedragen aan een oranje lint.

MOBILISATIE- EN OORLOGSPENNINGEN, 1939—1940.

De gespannen toestand tusschen de groote mogendheden in Europa maakte het noodzakelijk, dat het Nederlandsche leger in het jaar 1939 eerst gedeeltelijk en daarna in zijn geheel gemobiliseerd werd, toen de oorlog ontbrandde. Helaas werden wij in Mei 1940 in dezen betrokken. Onze weermacht moest na 5 dagen harden strijd capituleeren en is daarna ontbonden.

Ter herinnering aan mobilisatie en oorlog zijn verschillende penningen geslagen, die hieronder beschreven worden.

MOBILISATIE.

A. Algemeene penningen, in den handel gebracht door de N.V. „Koninklijke BEGEER” te Voorschoten.

1. Lichte troepen:

Sint JORIS den draak doodend (cavalerie), in het veld links gekroonde kruiskanonnen (rijdende artillerie), rechts rad (wielrijders). Omschrift: KONINKLIJKE LANDMAGT. LICHTT TROPEN.

2. Artillerie:

Gekroonde kruiskanonnen. Omschrift: KONINKLIJKE LANDMAGT. ARTILLERIE.

3. Infanterie:

Nederlandsche leeuw links gewend, bedekt door kruiselings geplaatste geweren, waarop de bajonet

geplant is. Omschrift: KONINKLIJKE LANDMACHT. INFAN-
TERIE.

4. **Genie:**

Helm op spade gekruist met pikhouweel. Omschrift:
KONINKLIJKE LANDMACHT. GENIE.

Keerzijde dezer penningen naar keuze. Afmetingen
50, 40 en 25 m.M.

Verder zijn vervaardigd draagmedailles op 25 m.M.
van alle wapens der landmacht. Deze vertoonen bin-
nen het omschrift KONINKLIJKE LANDMACHT het embleem
der verschillende wapens c.q. diensten:

Lichte troepen: Sint Joris (zie boven). Artillerie:
Kruiskanonnen (zie boven). Infanterie: Leeuw met
geweren (zie boven). Genie: Helm, spade en houweel
(zie boven). Grenadiers: Vlamme granaat. Jagers:
Hoorn. Luchtdoelartillerie: Gekruiste vuurmonden op
propeller. Kustartillerie: Gekruiste granaten. Lucht-
strijdkrachten: Vliegtuigmotor met propeller. Ponton-
niers en Torpedisten, Vaartuigendienst: Anker.
Motordienst: Autorad. Wielrijders: Rijwielrad. Lucht-
wachtdienst: Prismakijker. Intendance: Gekruiste
korenaren. Mitrailleurs: Gekruiste patronen. Genees-
kundige dienst: Aesculaapstaf in krans. Hospitaal-
dienst: Rood kruis op wit veld.

B. **Speciale penningen.**

1. **Lichte troepen:**

Voorzijde: Sint Joris den draak doodend.

Keerzijde: Gekroonde kruiskanonnen, waaronder:

II R. H. 1-2 K. R. A. - KANTONNEMENT - BAKEL - 1939.

Brons, 40 m.M.

Als herinnering aan het gezamenlijk verblijf van het 2e Regi-
ment Huzaren en de 1e en 2e batterij van het Korps Rijdende
Artillerie te Bakel.

2. Voorzijde: Sint JORIS den draak doodend. Omschrift:
4 - II R. H. 1939 - 1940.

Keerzijde: Wapen van Son. Omschrift op verhoogden rand: KANTONNEMENT „SON EN BREUGEL”.

Brons, 40 m.M.

Als herinnering aan het verblijf van het 4e escadron van het 2e Regiment Huzaren te Son en Breugel.

Beide door de N.V. Kon. BEGEER te Voorschoten.

3. **1e Regiment Huzaren-motorrijder.**

Voorzijde: Motor met zijspanwagen, waarop machinegeweer en bemanning van 3 huzaren; op het nummerbord M-54691. Omschrift: 1^E REGIMENT HUZAREN MOTORRIJDER.

Keerzijde: Sint JORIS met den draak.

Brons, 40 m.M. Kon. BEGEER, Voorschoten.

4. **2e Regiment Huzaren-motorrijder.**

Alsvoren. Op het nummerbord de letter N. Omschrift: 2^E REGIMENT HUZAREN MOTORRIJDER.

5. **36e Regiment Infanterie.**

Voorzijde: Algemeene legerpenning met hoornblazer.

Keerzijde: Algemeene legerpenning. Opschrift: APRIL 1939 - APRIL 1940 - II-36 R. I.

6. Idem met opschrift:

MOB. - 1939. APRIL. 1940. - STAF II - 36 R.I.

Brons, met oog en ring, 25 m.M. Kon. BEGEER, Voorschoten.

7. **Ve Divisie.**

Voorzijde: Algemeene legerpenning met hoornblazer, waarom als omschrift: KONINKLIJKE LANDMAGT.

Keerzijde: Opschrift: MARSCH - PRESTATIE TOCHT -
V DIV. - VOORJAAR 1940.

Brons, met oog en ring, 25 m.M. KON. BEGEER,
Voorschoten.

8. **Ontwikkeling en Ontspanning.**

Voorzijde: Borstbeeld van een soldaat in veldtenue
met helm, links gewend. Omschrift links: MOBILISATIE
1939. Rechts in het veld O. EN O., naast het borst-
beeld: CORN. BEGEER FEC.

Keerzijde: Glad veld omgeven door een onder breed
uitlopenden rand, waarin het gekroonde Nederland-
sche wapen te midden van lauwer- en eikenloof is
aangebracht.

Onder in het veld langs den rand: CORN. L. J. BEGEER,
UTRECHT.

Brons, 60 en 40 m.M. CORN. BEGEER, Utrecht.

Namens den opperbevelhebber van Land- en Zeemacht uit-
gereikt aan hen, die zich verdienstelijk gemaakt hebben op het
gebied van O. en O. voor de gemobiliseerde troepen.

9. **Ontwikkeling en Ontspanning.**

Draagteeken voor de deelnemers aan den afstands-
marsch op 19—20 April 1940, uitgeschreven door de
Christelijke wandelsportvereniging „Altijd fit” te
Haarlem.

Eenzijdige hanger. Soldatenkop links gewend, ge-
dekt door den stalen helm. Daarboven O. EN O. Er
onder CHR. W.S.V. — „ALTIJD FIT” — 19-20 APRIL 1940 —
20-30 K.M.

Brons, grootste afmetingen 44 × 26 m.M. GERRITSEN
& VAN KEMPEN, Zeist.

10. **Ontwikkeling en Ontspanning.**

Sportmedaille, eenzijdig.

Gestyleerde vrouwenfiguur, het Amsterdamsche wapen in een krans omhoog heffend, omgeven door 4 medaillons, waarvan de bovenste twee golven met zonnestralen voorstellen, de onderste twee discusswerpende atleten.

Daaronder in een boog het omschrift: ONTWIKKELING EN ONTSPANNING. Om het geheel: CENTR. COMM. VOOR SPORT ONDER DE GEMOBILISEERDEN IN EN OM AMSTERDAM.

Brons, met oog en ring, 30 m.M. Lint: rood, zwart. KON. BEGEER, Voorschoten.

OORLOG.

1. Plaquette op den wapenstilstand.

Eenzijdig. In het midden het rechts gewende portret van den opperbevelhebber in een cirkelvormig medaillon, waaronder: GENERAAL H. G. WINKELMAN. — OPPERBEVELHEBBER — VAN — LAND- EN ZEEMACHT.

Boven het borstbeeld langs den bovenrand van de plaquette: DE WAPENS WORDEN NEERGELEGD — 14 MEI 1940.

Links naast het portret landschap met weg, bosch en dorp op den achtergrond. Op den voorgrond een verlaten stuk geschut. Rechts in de lucht vliegtuigen, onder een oorlogsbodem.

De bovenrand loopt in het midden uit in een doorboord driehoekig schildje, het oog omgeven door geweren en een helm.

Tin, 106 × 67 m.M. Maker mij onbekend.

2. Penning ter herdenking van de gesneuvelde militairen van het 3e en 27e Regiment Infanterie, 3e Grensbataljon en 3e Depotbataljon.

Voorzijde: Aanzien infanterist met zijn geweer het militair saluut brengend. Omschrift: 3^E EN 27^E REG. INF^{LIE} — 3^E G.B. 3^E DEP.BAT.

Rechts naast den soldaat het monogram van den modelleur M. P. (M. PAUW).

Keerzijde: Gothiek kerkraam, waardoorheen EERBIED. Boven naast het raam palmtakken, onder brokken steenen muur. Langs den onderrand omschrift: AAN ONZE GEVALLEN KAMERADEN MEI 1940.

Brons, 50 m.M. Fabrikant C. J. BEGEER, Utrecht.

Dezelfde penning komt voor met oog en ring, 28 m.M.

De groote penning is als aandenken uitgereikt aan de nabestaanden van de gesneuvelden bij de lijkdiensten gehouden te Delft, Breda en Bergen op Zoom ter gedachtenis van dezen.

Den kleinen draagpenning ontviugen de aanwezige militairen. Er moeten 125 groote en 1100 kleine medailles geslagen zijn.

3. Draagpenning van het 3e Depotbataljon.

Voorzijde: Naast elkaar de wapens van Delft en Bergen op Zoom. De namen dezer plaatsen op een lint onder de schilden. Boven de wapens steken twee lauwertakjes uit.

Omschrift: 3E DEPOTBATALJON.

Keerzijde: In het midden door gekruiste geweren bedekte leeuw, door een cirkel gescheiden van het omschrift: HERINNERING AAN DEN OORLOG 10-14 MEI 1940.

Brons, met oog en ring. 30 m.M.

Lint: blauw. Kon. BEGEER, Voorschoten.

Door den majoor-commandant van het bataljon is deze penning met een oorkonde aan de leden van dit onderdeel aangeboden als herinnering aan de gevechten bij Delft, waaraan het heeft deelgenomen. De oorkonde luidt:

Toen in den vroegen ochtend van 10 Mei j.l. vijandelijke valsehermjagers en vliegtuiglandingstroepen in grooten getale in de nabijheid van Delft daalden, werd ons Bataljon plotseling voor de zeer moeilijke taak gesteld met de wapens

op te moeten treden tegen deze zwaar bewapende en uitstekend geoefende keurtroepen van het machtige Deutsche leger.

Dit leek voor een Depot-bataljon — een Bataljon dus bestaande uit voor een groot deel nog geheel ongeoeffende soldaten, waarvan de meesten zelfs nog nooit met scherp hadden geschoten — een schier bovenmenselijke opdracht, temeer omdat ook onze uitrusting uit den aard der zaak zeer onvolledig was.

Door Uw dapperheid en inspanning is het echter mogelijk geweest om den aanval op Delft af te slaan en deze stad te behouden.

Bij deze verdediging zijn helaas velen van ons Bataljon gevallen en wel onze kameraden:

Kapt. V. D. BERG, C. J.	Dpl. RHOEN, J. J.
Sergt. ZWIERS, J. H.	„ REUVERS, J. W.
„ VAN DIJK, A. M.	„ TIMMERS, W.
„ TERLOUW, L. W.	„ SAARLOOS, P.
Korpl. SCHIPPERS, B.	„ KUPER, J. A.
Dpl. V. D. PUT, J. J.	„ DE MAN, H.
„ EMMEN, J.	„ VAN MEER, P. C. M.
„ LEYDEKKERS, L.	„ OUDJK, A.
„ VERSWIJVER, W. A.	„ VERSLUIS, D. M.
„ DE HAAN, J.	„ BUYS, J.
„ BUTTER, C.	„ KOET, P.

Zij stierven den heldendood voor ons Vaderland en wij zullen hen steeds met eerbied blijven gedenken.

Als blijvende herinnering aan de moeilijke en spannende oorlogsdagen zend ik U hierbij een medaille welke gij met gepaste fierheid zult kunnen dragen als een aandenken aan de dagen waarop gij goed en bloed veel hadt voor de verdediging van ons dierbaar Nederland.

De Bataljonscommandant,
De Reserve majoor,
w. g. W. RIGTER.

4. Draagpenning van het 14e Depotbataljon.

Voorzijde: De wapens van Zeeland en Bergen op

Zoom naast elkaar liggend op lauwertakken. Op een lint onder de schilden de namen der provincie en stad.

Omschrift: 14E DEPOTBATALJON.

Keerzijde: Helm, waaronder: HERINNERING - AAN DEN OORLOG VAN - 10-14 MEI 1940. Daaronder gestyleerde lauwertak.

Brons, met oog en ring, 30 m.M.

Lint: blauw. Kon. BEGEER, Voorschoten.

Door den kapitein-commandant van het bataljon aangeboden met onderstaande oorkonde aan de manschappen van dit onderdeel.

Rijswijk (Z-H), Juni 1940.

Waarde Strijdmakker!

Hierbij zend ik U een draagpenning als blijvende herinnering aan Uw dienst bij ons Bataljon tijdens de oorlogsdagen. Dit teeken kunt Gij met gepaste fierheid dragen. Nauwelijks geoefend en zeer onvolledig uitgerust, heeft ons Bataljon alle menselijke verwachtingen verre overtroffen. De uitkomsten van onze gevechten tegen vijandelijke valscherm- en vliegtuiglandingstroepen hebben dit duidelijk genoeg aangetoond.

Bij het aanschouwen van dezen penning herdenken wij met eerbied onze gevallen kameraden de dienstplichtige soldaten J. LEUNIS, J. VLIJFHUIZEN en J. J. H. LOUWINGER.

Wat ook ons lot moge wezen, uit de droevige gebeurtenissen der vijf oorlogsdagen behouden wij als een grooten troost de overtuiging, dat wij hebben behoord tot een Bataljon, waarin een ieder, van hoog tot laag, zijn plicht ten volle heeft vervuld.

Leve het Vaderland!

De kapitein, Bataljonscommandant,

w. g. C. W. EKKART.

De commandant van de Compagnie,

.....

(hier is geen naam ingevuld op het origineel).

5. **Plaquette van den Staf van de 1e Afdeeling van het 8ste Regiment Artillerie.**

Eénzijdig. In het veld in rechthoekige omlijsting stukrijder naast zijn paard. Daaronder gekruiste kanonnen. Langs de vier zijden van de plaquette loopt een verdiepte rand, waarop en relief: VOOR TROUWEN DIENST * AUGUSTUS 1939 - MEI 1940 * HEIMERSTEIN - DE GREBBE * STAF I - 8. R.A.

Brons, 70 × 50 m.M. Kon. BEGEER, Voorschoten.

Gedurende de mobilisatie was de Staf van de 1e afdeeling van het 8e Regiment Artillerie gelegerd in Hotel de Grebbe en op het landgoed Heimerstein bij den Grebbeberg. Gedurende den oorlog is stelling genomen op den berg. Als aandenken aan dezen tijd is door den res. 1e luitenant der artillerie G. SMIT bovenstaande plaquette ontworpen en aangeboden aan de leden van den Staf als blijvend blijk van het samenzijn op Heimerstein en in de oorlogsdagen op den Grebbeberg en aan den Majoor A. v. D. WIEL, afdeelingsecommandant.

Er zijn 125 exemplaren geslagen.

6. **Herinneringspenning van de 3e Batterij der 1e Afdeeling van het 8ste Regiment Artillerie.**

Voorzijde: Door een koninklijke kroon gedekte gekruiste vuurmonden. In het veld naast en onder de kanonnen: 3 - I - 8 R.A. GREBBE.

Omschrift: BEREDEN ARTILLERIE. 10-14 MEI - 1940.

Keerzijde: In het veld: VOOR HET - VADERLAND.

Brons, met oog en ring, 26 m.M.

Lint: rood, wit, blauw. Kon. BEGEER, Voorschoten.

7. **Penning der 5e compagnie van het Depot Geneeskundige troepen.**

Voorzijde: Slang zich kronkelend om een bokaal, geplaatst tusschen twee lauwertakken, waaromheen

zich een lint slingert, versierd met het Roode Kruis.
 Onder het embleem als omschrift op drie regels:
 AMSTERDAM UTRECHT - 29 AUG. 1939 JUNI 1940 - 5E COMP.
 DEPOT GENEESKUNDIGE TROEPEN.

Keerzijde: Als bij no. 8 der mobilisatiepenningen.
 Brons, 40 m.M. C. J. BEGEER, Utrecht.

8. **Penning van het 10e, 15e en 22e Depotbataljon.**

Voorzijde: Het gekroonde wapen van Leiden boven
 twee lauwertakken. Ter weerszijden van het schild
 10-14 MEI - 1940.

Keerzijde: In het veld twee gekruiste geweren met
 bajonet, liggende over het om- en opschrift: KONINKLIJKE
 LANDMAGT, INFANTRIE. 10e 15e 22e DEPOTBAT. Om- en
 opschrift gescheiden door een cirkel.

Brons, 39 m.M. Kon. BEGEER, Voorschoten.

Amsterdam.

Dr. W. F. BAX.